

№ 334

28.09.2020

Т.в.о. міністра енергетики

Буславець О.А.

вул. Хрещатик, 30

м. Київ, 01601

Шановна Ольго Анатоліївно,

Під час пресконференції 11 вересня 2020 року ви повідомили про те, що український уряд спільно з китайськими інвесторами планують розпочати будівництво нового блоку на Слов'янській ТЕС і що дане питання "включено до Енергетичної стратегії України"¹. **Ми глибоко занепокоєні цією новиною, адже такі дії повністю суперечать взятим Україною міжнародним зобов'язанням та загрожують світовій боротьбі із кліматичною кризою.**

Щоб стримати зміну клімату на рівні 1,5-2°C, як того вимагають учені та Паризька угода (підписанкою якої є й Україна), **видобуток і спалювання викопного палива потрібно повністю припинити протягом наступних 20-30 років.**

В цьому контексті проголошена заява про будівництво нових вугільних потужностей викликає щирий подив, адже **ставить під сумнів кліматичні зобов'язання України, а також зобов'язання, взяті в рамках Договору про Енергетичне Співтовариство.**

Ще більший дисонанс ця новина викликає, якщо поставити її в контекст останніх заяв Міністерства енергетики та українського уряду загалом.

1. Європейський зелений курс

Відповідно до повідомлення на сайті Міністерства², заступник міністра з питань європейської інтеграції у червні 2020 року заявив, що "європейська інтеграція та впровадження в Україні цілей Зеленого курсу ЄС (European Green Deal) є пріоритетними завданнями України на шляху до сталого розвитку країни та її переходу до «зеленої» економіки".

А вже в серпні 2020 року, Ольга Стефанішина, віце-прем'єр-міністерка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, повідомила, що "уряд напрацював попередні пропозиції для

¹ О. Буславець: "Будівництво нового блоку на СлавТЕС включено в Енергостратегію України, обговорюються шляхи реалізації проекту":

https://de.com.ua/uk/news/novosti/o_buslavets_%c2%abstroitelstvo_novogo_bloka_na_slavtes_vkljuche_no_v_energostrategiju_ukrainy_obsuzhdajutsja_puti_realizacii_proekta%c2%bb

² Представник Міненерго взяв участь у Саміті лідерів Глобального договору ООН:

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article:jsessionid=81B7677A1A79932D0E673DF1D7C3FB39.app1?art_id=245447981&cat_id=35109

створення спільної з ЄС дорожньої карти щодо участі України у Європейській зеленій угоді³.

Більш того, Міненерго планує "відобразити ключові елементи цієї європейської ініціативи в новій редакції Енергетичної стратегії".

Європейський зелений курс – це масштабне бачення трансформації усіх секторів економіки ЄС, що включає в себе **відмову від викопного палива та досягнення вуглецевої нейтральності до 2050 року**.

Будівництво нових вугільних блоків є **несумісним з основними принципами Європейського зеленого курсу, яку підтримує Україна**.

2. Норми законодавства ЄС та дозвільні процедури

Подібні великі інфраструктурні проєкти з довготривалим економічним циклом повинні:

- проходити процедуру оцінки впливу на довкілля та громадські консультації;
- відповідати нормам ЄС щодо умов надання державної допомоги, в тому числі державних гарантій для міжнародного кредитування;
- в технічному плані пропонувані нові спалювальні установки повинні відповідати кодексу найкращих доступних технологій та жорстким вимогам щодо дотримання граничних викидів двоокису сірки, оксидів азоту та зольного пилу відповідно до положень Директиви про промислові викиди 2010/75/EU.

Також наголошуємо на тому, що необхідно враховувати **ризик знецінення капіталу, інвестованого в застарілі технології, в умовах швидкого технологічного перетворення галузі та нестабільності енергетичних ринків**.

3. Німецько-українське енергетичне партнерство

Ми також сумніваємося, що надання державних гарантій на будівництво нових потужностей Слов'янської ТЕС **включено та відповідає духу нещодавно підписаного енергетичного партнерства між Україною та Німеччиною**.

Представники федерального німецького уряду розуміють необхідність відмови від використання вугілля та закриття вугільних електростанцій. ФРН має більш ніж 60-річний досвід трансформації власного енергетичного сектору та минулого року повністю припинила видобуток кам'яного вугілля. У свою чергу, всі вугільні електростанції держави повинні бути закриті до 2038 року.

Україна має **унікальний шанс долучитися до розбудови нової енергетики на основі інноваційних технологій та повинна переймати передовий досвід Німеччини в сфері справедливого енергетичного переходу**.

Ми наголошуємо, що "чиста та якісна нова енергетика" держави **не може базуватися на постійній підтримці застарілої та брудної вугільної галузі, вони є взаємовиключними**.

³ Уряд напрацював пропозиції щодо участі України у Європейській зеленій угоді:
<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3079416-urad-napracuvav-propozicii-sodo-ucasti-ukraini-u-evropejskij-zelenij-ugodi.html>

Громадська організація "Центр екологічних ініціатив "Екодія"
а/с 26, Київ, 01032; info@ecoact.org.ua
тел. +38 044 353 78 41; ЄДПРОУ: 41210108
вул. Саксаганського 52а, Київ, 01033, Україна



Янеш Копач, директор секретаріату Енергетичного Співтовариства, в нещодавньому інтерв'ю Energetika.NET заявив, що "інвестиції у вугільні електростанції - це інвестиції у минуле"⁴. **Ми дуже сподіваємося, що український уряд на 30-ому році незалежності все ж таки остаточно відмовиться від повернення в радянські часи.**

**З повагою,
Керівник відділу енергетики
ГО "Центр екологічних ініціатив "Екодія"**

Криницький К.І.

⁴ Janez Kopac, Energy Community: Investing in TPPs is Investing in the Past:
<https://www.energetika.net/eu/novice/focus/janez-kopac-energy-community-investing-in-tpps-is-investin>